

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Hyvinvointialueiden TKKIO- toimintaa kehitetään kansallisena yhteistyönä

Minna Heini, erityisasiantuntija
Sosiaali- ja terveysministeriö

Kansallisena tavoitteena hyvinvointialueiden vahvat tutkimus- ja kehittämistoiminnan perusrakenteet, jotka tukevat palvelujen vaikuttavuuden parantumista

- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) sisältää kattavan yleissääntelyn siitä, että sote-palvelujärjestelmän **TKKIO-tehtävät kuuluvat hyvinvointialueen vastuulle** (32 §).
- Hyvinvointialueilla on velvollisuus **YTA-alueitasolla sopia työnjaosta, yhteistyöstä ja yo-sairaalaan ylläpitävän hyvinvointialueen koordinaatio- ja ohjausroolista** (36 §) näissä tehtävissä. Sovittavista asioista on annettu tarkennuksia heinäkuussa 2023 voimaan tulleella asetuksella (YTA-sopimusasetus) sekä 6/2025 julkaistulla YTA-sopimisen soveltamisohjeella.
- Lisäksi hyvinvointialueilla on velvollisuuksia koskien **täydennyskoulutusta ja jatkuvaa ammatillista kehittymistä** (59 §).
- Tehtäväalalle asetetaan **valtakunnalliset tavoitteet** (22 §), joiden toteutuminen on osa hyvinvointialueiden strategista ohjausta ja neuvotteluja.
- Sosiaali- ja terveysalan **valtion tutkimusrahoitusta** suunnataan palvelujärjestelmälähtöisen ja palveluiden vaikuttavuutta tukevan tutkimustoiminnan vahvistamiseksi.
- Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa kirjauksia **vaikuttavuuden vahvistamisesta** sekä mm. yliopistollista sairaalaa ylläpitävien hyvinvointialueiden TKKIO-toiminnan edellytyksien varmistamisesta.
- Tavoitteena pitkällä aikavälillä on, että sosiaali- ja terveydenhuollon osa-alueilla on **vahvat yhteismitalliset ja palvelutoiminnan tarpeisiin vastaavat rakenteet**, jotka yhdistävät käytäntöjä, kehittämistä, koulutusta ja tutkimusta sekä luovat järjestelmän tutkittujen työmenetelmien tuottamiseksi, eli **vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuden varmistamiseksi**.

Hyvinvointialueiden TKKI-asiantuntijaryhmä (19.4.2024–31.5.2025)

- Jäseniä kaikilta yhteistyöalueilta sekä valtioneuvoston hyvinvointialueiden ohjauksesta vastaavista ministeriöistä STM, VM ja SM, sekä OKM, TEM, virastoista, tutkimus- ja koulutusorganisaatioista ja osaamiskeskusverkostoista.
- Tehtävänä tukea hyvinvointi- ja yhteistyöalueita tutkimus-, koulutus-, kehittämis-, innovaatio- ja osaamisrakenteiden vahvistamisessa ja seurata näiden rakenteiden vakiintumista, toimivuutta ja kehittämistarpeita. Lisäksi asiantuntijaryhmä tuki alueita tähän liittyvän seuranta-, arviointi- ja ennakointitiedon tuottamisessa ja hyödyntämisessä alueiden sisäisen ja välisen arvioinnin ja seurannan toteuttamisessa.
- Asiantuntijaryhmä jätti käytännön toimenpiteitä ohjaavan loppuraportin, johon on koottu arvio muodostuneista TKKIO-rakenteista ja -toiminnasta sekä kuvattu mahdollisuudet, kehittämistarpeet ja jatkosuositukset TKKIO-toiminnan, sen rahoituspohjan ja sen vaikuttavuuden vahvistamiseksi.
- Hyvinvointi- ja yhteistyöalueiden TKKIO-toiminnan kehittämistarpeet ja -ehdotukset :
Loppuraportti - Valto

Esimerkkejä TKKI-asiantuntijaryhmän loppuraportin kehittämisehdotuksista – strategisuus, tietoperustaisuus ja yhteistyö korostuu

TUTKIMUSTOIMINTA

Yhteiset tutkimusohjelmat yhteistyöalueille

Sosiaalityön VTR-rahoitus alueelliseksi

Ulkoisen tutkimusrahoituksen kasvattaminen 50 % vuoden 2024 tasosta

KEHITTÄMISTOIMINTA

Pysyvät kehittämisrakenteet ja skaalautuvat toimintamallit

Hyvien käytäntöjen levittäminen ilman keskinäisiä laskutuksia

KOULUTUS- JA OSAAMISTOIMINTA

Yhteistyöalueille koulutusrakenne ja koordinaatiomalli

Ennakoiva osaamistarpeiden arviointi ja vaikuttavuusmittarit

Yhteiset harjoittelumallit ja ohjaajakoulutukset

INNOVAATIOTOIMINTA

Innovaatioyksiköt jokaiselle hyvinvointialueelle

Kansallinen testausalustojen verkosto ja Living Lab -ekosysteemit

Business Finland -rahoitus mahdollistettava hyvinvointialueille

TKKIO-KOKONAISUUS

Yhteistyöaluetasoisien TKKIO-strategian laatiminen

Kohdennetaan vähintään 1,2 % hyvinvointialueiden omasta rahoituksesta TKKIO-toimintaan

Yhtenäiset kansalliset mittaristot TKKIO-toiminnan vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden arviointiin

Raportti toimii jatkotyöskentelyn tiekarttana TKKIO-toiminnan strategiselle kehittämiselle hyvinvointi- ja yhteistyöalueilla. Ehdotukset konkretisoituvat asiantuntijatyöryhmän jatkotyöskentelyssä syksyn 2025 aikana.

TKKI-asiantuntijaryhmän loppuraportin keskeiset jatkosuositukset

- Laaditaan **kansallinen TKKIO-toiminnan toimeenpanosuunnitelma**, jossa tunnistetaan selkeät toimenpiteet, vastuut, aikataulut ja etenemisaskeleet.
 - Valtioneuvosto ja kansallinen taso (ml. STM, OKM, kansalliset rahoittajat)
 - Yo-sairaalaa ylläpitävät hyvinvointialueet
 - Hyvinvointialueet
- Määritellään **kansalliset mittarit ja seurantarakenteet**, joiden avulla TKKIO-toiminnan vaikuttavuutta, jatkuvuutta ja tuloksellisuutta voidaan arvioida.
- Vakiinnutetaan yhteistyöaluetasolle **pysyvät TKKIO-rakenteet ja selkeä työnjako** yliopistollista sairaalaa ylläpitävien hyvinvointialueiden johdolla.
- Mahdollistetaan alueiden **pitkäjänteinen kehittäminen** varmistamalla tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoitus sekä osallistumisoikeus kansallisiin ja kansainvälisiin ohjelmiin.
- Kehitetään **osaamisen johtamisen ja koulutuksen** yhteisiä malleja, jotka tukevat henkilöstön osaamisen uudistamista ja uuden tiedon jalkautumista.
- Luodaan **innovaatioympäristöjä ja pilotointikäytäntöjä**, jotka tukevat uusien ratkaisujen kokeilua ja skaalautumista palvelujärjestelmään.
- Vahvistetaan **TKKIO-toiminnan näkyvyyttä** ja vaikuttavuutta kehittämällä viestintää ja osallisuutta niin ammattilaisten, päättäjien kuin kansalaistenkin suuntaan.

Kiitos!

Sosiaali- ja
terveysministeriö